

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Videnskabelighed og dens Fremme, især med Hensyn paa Fædrelandet

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 261. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1807_63-txt-shoot-idm382.pdf (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ingen troe imidlertid, jeg vil nægte denne Ringeagts Tilværelse* – Al denne Ringeagt, som, støttende sig paa Sprogets Fattigdom, kan være ret godt motiveret, fremlyser af følgende Samtale, jeg engang havde med en vis lærd Philolog: *Han*. Det danske Sprog er fattigt. *Jeg*. Saa? *Han*. Ja, thi mange tydske Adjectiver kunne ei oversættes uden ved Omskrivning. *Jeg*. Saa er Romersproget ogsaa fattigt, thi mange danske Adjectiver, f. Ex. usynlig, ubegribelig, &c, maa jo paa Latin omskrives. *Han*. Nei, deri ligger just Romersprogets Kraftfortrin, og næsten alle de danske Adjectiver, som ere sammensatte med u, ere tvetydige. Man kalder saaledes baade den Ting, man ei har seet, og den, man ei kan see, usynlig (!!!)” At jeg maatte skamme mig, og tie, begribes let; men vil man sige, at den Lærdes Beviisførelse ikke var saa ganske logisk, da svarer jeg, at det er en crimen læsorum summorum honorum; thi hiin Lærde er Doctor i Philosophien. Jeg har især antegnet denne Anecdote til Advarsel for de Faa, der maatte finde sig fristede til at paastaae det Paradox, at der paa Dansk kan skrives noget, som er værdt at læse. Det er sandelig ei den eneste Gang, jeg af saadanne stærke Kæmper er – figurlig talt – slagen til Jorden, naar jeg var enfoldig nok til at forsvare dansk Sprog og dansk Litteratur. Qvod cavere possis, stultum est admittere . . , eller med en Tøddel forsvare den, fordi den ikke kan gjøre saamegen Skade, som den gjerne vilde. Nei, sandt er det, at den Begeistring, som ved Holberg vakttes for Modersmaalet, er en Antiquitet, der, som alt Sligt, beles af de Forstandige, og at den baade i sin Fødsel og Død fulgtes af hiin bedre Stemning for Videnskab, hvilket er Aarsag i, at man stundom forvexler dem. Gives der end ikke mange Ryger, der offentlig ville skyde til Maals efter Sproget, saa gives dog Mange, i hvis Øren det klinger ligesaa garstig, som fordem i Spaziers. Der gives vist flere Huse, hvor dansk er Tienersproget, og andre, hvor det ei engang er saa meget, ligesom der vel gives Cirkler, hvor en dansk og dum Bog ere eenstydige Ord, hvor Cavalieren vilde rødme og Damen lee, naar de overraskedes med en saadan. Der findes sikkert Mange, som troe at skaffe sig en vis Anseelse ved at kunne stave Tydsk eller Fransk, men ikke læse Dansk. Det er endelig vel ikke siældent, at de, som især have Evne til at købe Bøger, troe, disse maa i det mindste have passeret Elben, om ikke Rhinen med, for at fortiene en Plads paa deres Hylder.